

Dünya Üzerindeki İlk Şair Kimdi

— ayşegülaşkim · 16 Ekim 2013

Hep düşünüyorum da dünya üzerindeki ilk şair kimdi ? veya kim ilk şiiri yazdı ? ne için yazdı?
Ayamı ,Güneşe mi , sevdiğine , annesine, babasına belki de bir hayvana mı tam kesin bilinmezlik bunun cevabı

Bu soru beynimi kurcaladı çoğu zaman
Hepimizin sitelerde yazıp çizdiği ve insanı gerçek dünyadan farklı boyutlara götüren şiiri yaşadığımız Dünya dediğimiz bu gezegende ne zaman ve kim yazmıştı bu bana düşündükçe daha çok heyecan veriyordu ...düşünsenize ilk insanın gözyaşları gibi bir soru

Tabii her şey ihtimaller üzerinedir ve ihtimallere göre buluna en ilke gidildiğinde sonuç şu oluyordu

Enheduanna

Yazılı edebiyatın erkek egemenliğinde yürütüldüğü bir gerçek. Kadın edebiyatçı sayısının azlığı ya da kadın edebiyatçıların yetkinliği hâlâ tartışılan bir konu. Acaba kadınlardan bir Shakespeare neden çıkmaz, yahut kadınların sayısı neden az bu derya deniz edebiyat alanında? Bunu başka bir yazının konusu olarak bırakıp binlerce yıl önce edebiyata elini değdiren bir kadından bahsetmek istiyorum, Enheduanna'dan.

MÖ 2300 yıllarının birinde Akad kralı Büyük Sargon'un (ki kendisi tarihte bilinen ilk imparatorluğu kurmuştur) kızı olarak dünyaya gelen Enheduanna, babası tarafından Ur kentindeki Ekişnugal tapınağına başrahibe olarak görevlendirilmiştir. Aslen Akadlı olup Sümerlere kral olan Sargon'un büyük bir devlet kurması ve Akad kültürü ile Sümer kültürünü kaynaştırması için babasına yardım etmiş, Sümerlerin aşk tanrıçası İnannan için şiirler yazmıştır. Günümüze kadar gelebilen şiirleri Enheduanna'yı tarihte bilinen ilk kadın şair, bazı kaynaklara göre de ilk şair yapmıştır.

Enheduanna'nın varlığını haber veren ilk tarihî belge 1925 yılında Mezopotamya kazılarıyla ünlü arkeolog Leonard Woolley tarafından bulunur. 1995 yılında ise William W. Hallo ve J. A. Van Dijk adlı sümerologlar bulunan 50 tableti birleştirerek Enheduanna'ya ait bir şiiri tamamlamıştır. Bugün elimizde Enheduanna'dan kalan iki mühür, bir disk ve bazı tabletler vardır. Elde bulunan kalıntılar Pensilvanya Müzesi'nde sergilenmektedir.

Bir şairden bahsedip şiirlerine yer vermemek olmaz. Enheduanna'nın aşk tanrıçası İnannan için şiirler yazdığını söylemiştik. İşte bazıları:

...

Sen taşkın bir selsin dağlardan inen,
Ah, her şeyden önce gelen,

Ay tanrıçası İnanna, cennetin ve dünyanın tanrıçası!
Ateşin kıvılcımlar saçıyor ve sıcıyor halkımın üzerine.
Bir hayvana binmiş hanım,
An sana üstünlük veriyor, kutsal buyruklar;
Ve sen işte böyle davranıyorsun.
Bütün büyük ayinlerimizde sen varsın.
Ama kim anlayabiliyor ki seni gerçekten?

...

Veya:

...

Hayatım alevler içinde.
O beni dağlardaki böğürtlen dikenlerinde
mecbur etti yürümeye.
Sıyırdı başımdan,
bir baş rahibeye yaraşan tacı.
Bir hançer ve bir kılıç verdi elime,
ve dedi;
"senin için yapıldı bunların ikisi de,
çevir onları hemen kendi öz bedenine"

Kim bilir beklide daha öncesi var fakat belge olmadığı için ilk belgeli olanı kabullenmek durumundayız
ben inanıyorum ki çok daha öncesi olmalı beklide taş devri...kim bilir(bizi duyar mı?)

Başka bir konuda buluşuncaya dek hoşça kalın ama dostça kalın
Ayşegül Aşkım Karagöz